

Inleiding

Vanaf 1163 werd in Vlaanderen, onder impuls van Filips van de Elzas, de schuldvraag door de rechter opgelost met de ‘waarheidsprocedure’ of ‘veritas’. Die procedure bestond uit een getuigenverhoor, een onderzoek ter plaatse, een huiszoeking en een verhoor van de verdachte.

Marc BOCKSTAELE, Politiejournaal, oktober 2018

De (huis)zoeking is, zoals uit bovenstaand citaat blijkt, van oudsher een belangrijk opsporingsmiddel. Het wordt dan ook frequent ingezet als hulp in de zoektocht naar schuld en onschuld van een verdachte en het aanleveren van bewijs. Toch blijft het een delicate operatie. Zoekactiviteiten die de toets van de wettelijke voorwaarden niet doorstaan, kunnen aanleiding geven tot nietigheid van de resultaten van de zoeking.

Dit boek is het resultaat van een diepgaande studie van de wettelijke voorwaarden van een (huis)zoeking en van de inmiddels uitvoerige rechtspraak, voortdurend getoetst aan de steeds belangrijker geworden rechten van de mens.

In dit boek wordt uitvoerig ingegaan op de (huis)zoeking, met een gerechtelijk of een bestuurlijk oogmerk. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de zoeking in een internationale context. De internationale regelgeving is vooral in het kader van de Europese Unie sterk geëvolueerd. De voorwaarden voor een zoeking zijn afhankelijk van de plaats of het object die doorzocht worden. Het kan hierbij gaan om woning, maar ook om vervoersmiddelen of informaticasystemen. Ook een fouillering van personen komt uitvoerig aan bod. De bevoegdheden verschillen ook naargelang de dienst of organisatie die de zoeking uitvoert. De vaststellingen ingevolge een (huis)zoeking worden gedetailleerd behandeld in de vorm van het veilig stellen van sporen, de afstapping ter plaatse, de plaatsbeschrijving en de zogenaamde necrosearch, altijd in functie van de keten van bewijsvoering.

Een zoeking resulteert vaak in een inbeslagneming, die ook volgens verschillende procedures verloopt bij een gerechtelijke dan wel een bestuurlijke inbeslagneming. De inbeslaggenomen voorwerpen zijn het voorwerp van algemene of specifieke procedures. In dit boek gaat bijzondere aandacht naar het opnemen en behandelen van

DNA-sporen. Deze techniek heeft in samenwerking met deskundigen de jongste jaren een enorme ontwikkeling gekend.

Een team juristen en praktijkdeskundigen van de politie heeft zijn kennis en ervaring in dit boek gedeeld. Daardoor is dit naslagwerk geen louter theoretische benadering, maar een boek dat zowel voor het onderwijs als voor de praktijk bij een (huis)zoeking als referentie kan dienen.

Tot slot zijn wij ons ervan bewust dat een nieuw Wetboek van Strafvordering in de maak is. De verwachte gevolgen bij de invoering ervan, zoals het nu is voorbereid door de Commissie voor de hervorming van het strafprocesrecht, wordt als afsluiter in dit boek samengevat.

Willy Bruggeman